

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
közbenső ítélete**

Az ügy száma: Mfv.II.10.708/2017/7.

A tanács tagjai: . Stark Marianna a tanács elnöke

. Tánczos Rita előadó bíró

. Tálné dr. Molnár Erika bíró

A felperes:

A felperes képviselője: Dr. Tóth Balázs Gergely Ügyvédi Iroda
ügyintéző: Dr. Tóth Balázs Gergely ügyvéd)

Az alperes:

Az alperes képviselője:

A per tárgya: Kormánytisztviselői jogviszony jogellenes
megszüntetése jogkövetkezményei

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat:

Fővárosi Törvényszék 7.Mf.680.450/2017/3.

Az elsőfokú bíróság határozata:

Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 12.M.1727/2015/44.

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 7.Mf.680.450/2017/3. számú közbenső ítéletét hatályában fenntartja. Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 10.000,- Ft (tízezer forint) felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült 50.000,- Ft (ötvenezer forint) felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

A közbenső ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A tényállás

- [1] A felülvizsgálati eljárásban irányadó tényállás szerint a felperes 2007. január 1-jén létesített közszolgálati jogviszonyt az alperes jogelődjével, a Foglalkoztatási Hivatallal. Jogviszonya 2010. július 6-án kormánytisztviselői jogviszonnyá alakult át, s a felperes humánpolitikai referens beosztásba került. 2011. május 3-

án a munkáltató indokolás nélkül felmentéssel megszüntette a felperes kormánytisztviselői jogviszonyát, a kormánytisztviselők jogállásáról szóló 2010. évi LVIII. törvény (Ktjv.) 8. § (1) bekezdés b) pontjára hivatkozva.

A felperes keresete, az alperes ellenkérelme

- [2] A felperes keresetében kormánytisztviselői jogviszonya jogellenes megszüntetésének megállapítását és jogkövetkezményei alkalmazását kérte figyelemmel arra, hogy a Ktjv. 8. § (1) bekezdését az Alkotmánybíróság 108/2011. (02.18.) AB határozatával 2011. május 31-ével megsemmisítette. Álláspontja szerint az a tény, hogy az alperes az Alkotmánybíróság döntését követően indokolás nélkül szüntette meg jogviszonyát, önmagában jogellenességet eredményez. Másodlagosan arra hivatkozott, hogy a munkáltató rendeltetésellenesen gyakorolta jogát. Állította, hogy jogviszonya megszüntetésére azért került sor, mert ... főosztályvezető nyelvvizsgapótlékának megállapítása során ő és a főosztályvezető szakmai ellentétbe került, s mivel következetesen kiállt álláspontja mellett, a kérdéses kinevezésmódosítást nem ő, hanem kolléganője készítette el. Álláspontja szerint a munkáltató retorzióként élt vele szemben a jogviszony-megszüntetés eszközével.
- [3] Előadta továbbá, hogy ... humánpolitikai főosztályvezető jogviszonya megszüntetésénél őt kérték fel a jegyzőkönyv vezetésére, ahol az érintett kormánytisztviselő a jegyzőkönyv kiegészítését kérte. A munkáltatónak az volt az álláspontja, hogy a kiegészítésnek nem volt jelentősége, a felperes azonban kifejtette azon álláspontját, hogy a kérésnek eleget kell tenni. A főigazgatóban ez a magatartása visszatetszést keltett, s ezért élt vele szemben megtorlással.
- [4] Az alperes a kereset elutasítását kérte, vitatva a rendeltetésellenes joggyakorlást. Állította, hogy az adott időszakban jogszabály biztosította az indokolás nélküli felmentés lehetőségét és nem gyakorolta visszaélésszerűen jogát.

Az első- és másodfokú bíróság határozata

- [5] A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 12.M.1727/2015/44. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította és 198.840,- Ft perköltség megfizetésére kötelezte a felperest azzal, hogy az eljárás során tévesen lerótt 7.000,- Ft eljárási illetéket visszaigényelheti. Megállapította, hogy mivel az Alkotmánybíróság a hivatkozott rendelkezést a jövőre nézve semmisítette meg, önmagában a hatályban lévő szabályok alkalmazása nem tekinthető rendeltetésellenes joggyakorlásnak. A munkáltató az adott időszakban kizárólag e jogszabály alapján indokolás nélkül tudta megszüntetni a jogviszonyt, így pusztán a hatályos szabályok alkalmazására került sor.
- [6] A tanúvallomásokot, illetve a felek nyilatkozatait értékelve nem találta bizonyítottnak, hogy a kinevezésmódosítás megtagadásával összefüggésben került sor a jogviszony megszüntetésére. Nem találta

igazoltnak, hogy ... az eseményt bármilyen módon tudatta volna a munkáltatói jogkör gyakorlójával, vagy igyekezett volna a felperes jogviszonyát illetően befolyásolni a döntésre jogosult személyt. A felmentés idején a munkáltatói jogkört gyakorló vallomása szerint e konfliktusról nem tudott. Ugyancsak nem találta igazoltnak azt a körülményt, hogy ... jogviszonyának megszüntetésével kapcsolatban készített jegyzőkönyv körében tanúsított magatartása folytán került sor a jogviszonya megszüntetésére. Megállapította, hogy önmagában az a tény, hogy a felperes jó munkaerő volt, nem zárta ki, hogy jogviszonya megszüntetésére jogszerűen került sor.

- [7] A felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék 7.Mf.680.450/2017/3. számú közbenső ítéletével megállapította, hogy az alperes a 2011. május 3-án kelt felmentéssel jogellenesen szüntette meg a felperes kormánytisztviselői jogviszonyát, így az 2017. július 7-én szűnt meg. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságot a követelés összege tekintetében az eljárás folytatására utasította.
- [8] Határozatában kifejtette, hogy bár önmagából abból a tényből, hogy az indokolás nélküli felmentés közlésére az alkotmánybírósági határozat közzétételét követően került sor, még nem következik a rendeltetésellenes joggyakorlás ténye, annak megállapításához az Mt. 4. §-ában meghatározott valamely jogellenes cél bizonyítására van szükség. E körben a bizonyítékok egybevetése alapján az elsőfokú bírósággal ellentétes következtetésre jutott. Értékelte azt a körülményt, hogy a jelzett időszakban a felperes magatartásával, munkavégzésével kapcsolatban semmilyen kifogás nem merült fel, azonban két konfliktus részesévé vált. Nem értett egyet a főosztályvezető által kért nyelvvizsgapótlék megállapításával, illetve az általa vezetett jegyzőkönyv tartalmával. A becsatolt levelezésekből megállapíthatónak találta a bíróság, hogy a felperes nem értett egyet a főosztályvezetője által kért nyelvvizsgapótlék megállapításával és számításával, bár ... informálisan a felperes feletteseként viselkedett, a munkáltatói jogkör gyakorlója pedig nem tudott egyértelműen nyilatkozni arra, hogy valaki javasolta-e neki a felperes felmentését. Szintén értékelve a 2011. május 2-án, azaz a felmentés előtti napon a jegyzőkönyvvezetés során tett felperesi állításokat is, a bíróság arra a következtetésre jutott, hogy az események időbeli és logikai sorrendjének összefüggése alapján megállapítható, hogy a munkáltató rendeltetésellenesen élt a felmentés lehetőségével és a felperes eltérő szakmai véleményének kétszeri kinyilvánítását követően rövid időn belül indokolás nélkül mentette őt fel.

A felülvizsgálati kérelem, felülvizsgálati ellenkérelem

- [9] A jogerős közbenső ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben kérte, hogy a Kúria a közbenső ítéletet helyezze hatályon kívül, s az elsőfokú ítéletet hagyja helyben, mivel a jogerős határozat sérti a Pp. 206. § (1) bekezdését és 221. § (1) bekezdését. A bíróság nem értékelte azt a

körülményt, hogy ... tanú nyilatkozatát véleményére, feltételezésére alapította, s nem tényeket közölt. Vallomása nem lett volna értékelhető, mivel szoros kapcsolatban volt a felperessel, felperest megelőzően felmentésre került, ismerte a peres eljárás részleteit és célját és a felmentést megelőző időszakban nem dolgozott az alperesnél. Vallomása nem tekinthető érdektelennek, így nyilatkozatát csak a per egyéb adataival összevetve lehetett értékelni.

- [10] Kifogásolta, hogy ... nyelvvizsgapótlékának szakmai vitájával kapcsolatban a törvényszék teljes mértékben figyelmen kívül hagyta előadását, mely szerint nem tett olyan nyilatkozatot, hogy „ellenkező esetben a felperest ki fogják rúgni”, illetve állította, hogy semmiféle konfliktusa nem volt e tárgyban a felperessel. Ugyancsak nem tudott a felperest ért retorzióról, ahogy rendeltetésellenes magatartásról ... tanú sem és ... tanú is állította, hogy nem állt kapcsolatban a felperes jogviszony-megszüntetése a nyelvvizsgapótlék vonatkozásában eltérő szakmai álláspontjával. A felperesnek kellett volna bizonyítania, hogy a jogviszonya megszüntetése és a jegyzőkönyvvel kapcsolatos véleménynyilvánítás ok-okozati összefüggésben van, ezt azonban egyetlen tanúvallomás sem igazolta.
- [11] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében kérte, hogy a Kúria a jogerős közbenső ítéletet hatályában tartsa fenn, mivel az megfelel a jogszabályoknak. Előadta, hogy a felülvizsgálati eljárásban nincs mód a bizonyítás adatainak újabb egybevetésére és értékelésére, nem állapítható meg jogszabálysértés, ha a felülvizsgálati kérelem a bizonyítékok szabad mérlegelését tárgyalja. A jogerős határozat nem állapított meg olyan tényt, ami az adott tanú vallomásában nem szerepel, illetve a vallomásából ne következne, ezért a jogerős közbenső ítélet a rendelkezésre álló bizonyítékokkal összhangban van, nem iratellenes, pusztán az alperes és az elsőfokú bíróság értékelésétől tér el.

A Kúria döntése és annak jogi indokai

- [12] Az alperes felülvizsgálati kérelme nem megalapozott.
- [13] Az alperes felülvizsgálati kérelmében azt kifogásolta, hogy a törvényszék a Pp. 206. § (1) bekezdését megsértve értékelte a bizonyítékokat és állapította meg a tényállást, továbbá nem tett eleget a Pp. 221. § (1) bekezdésében előírt indokolási kötelezettségének
- [14] A Pp. 206. § (1) bekezdése szerint a bíróság a tényállást a peres felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak egybevetése alapján állapítja meg; a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli és meggyőződése szerint bírálja el.
- [15] A Kúria töretlen gyakorlata értelmében a bizonyítékok mérlegelésén alapuló ítélet felülvizsgálattal eredményesen csak akkor támadható, ha a bizonyítékok mérlegelése okszerűtlen, vagy iratellenes volt. A felülvizsgálati eljárás keretében a bíróság mérlegelési körébe tartozó kérdés általában nem vitatható és nincs lehetőség a

bizonyítás adatainak újabb egybevetésére és értékelésére. A felülvizsgálat csak arra szorítkozhat, hogy a mérlegelés körébe vont adatok, tények értékelésénél nincs-e nyilvánvalóan helytelen következtetés. Az erre alapított felülvizsgálati kérelem csak akkor lehet eredményes, ha a jogerős ítéletben megállapított tényállás iratellenes, illetőleg a bíróság a bizonyítékokat - azok egybevetése során - nem a maguk összességében értékelte és ennél fogva a megállapított tényállás nyilvánvalóan okszerűtlen, vagyis lényeges logikai ellentmondást tartalmaz.

- [16] A Kúria álláspontja szerint a jogerős közbenső ítélet ilyen jellegű eljárási fogyatékoságban nem szenved. A törvényszék arra a következtetésre jutott, hogy az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítást lefolytatta, mely alapján részben állapította meg helyesen a tényállást és téves jogi következtetésekre jutott. Ezt követően a Pp. 221. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően részletesen kifejtette azt, hogy a tanúvallomások egybevetésével és a bizonyítékok értékelésével miért jutott az elsőfokú bíróságtól eltérő következtetésre.
- [17] A becsatolt okirati bizonyítékok alapján helytállóan állapította meg a másodfokú bíróság, hogy maga az érintett ... határozott kérést közölt a saját kinevezés módosítása általa megjelölt tartalommal történő elkészítésére, amely állásponttal a felperes nem értett egyet.
- [18] Ugyancsak helyesen értékelte azt a körülményt is, hogy ... informálisan a felperes és ... feletteseként is viselkedett, mindezt alátámasztotta ... tanúvallomása, aki elmondta „elképzelhető, hogy ...-tól ketten kaptunk utasítást okiratok elkészítésére. A szolgálati út szerint ... nekünk utasítást nem adhatott, azonban mégis adott”. (35.M.1727/2015/19. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 5. bekezdés).
- [19] ... tanúvallomásában azt állította, hogy nem tudott a felmentéskor a nyelvvizsga problémáról, azonban nem tudott arra sem nyilatkozni, hogy valaki javasolta-e neki a felperes felmentését. Nem tudott visszaemlékezni arra a körülményre, hogy kapott-e javaslatot arra, hogy kinek a jogviszonyát szüntessék meg, nem emlékezett arra sem, hogy a felperes jogviszonya megszüntetését javasolták-e neki, vagy sem, azonban kijelentette, hogy „én aktákat kaptam mindig és az aktáknak voltak tartalmai”. (12.M.1727/2015/32. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 4. bekezdés)
- [20] Ezen tanúvallomások és az okirati bizonyítékok egybevetése alapján jogszabálysértés nélkül következtetett arra a másodfokú bíróság, hogy a felperes jogviszonya megszüntetése körében az alperes rendeltetésellenesen gyakorolta a jogát, így jogellenesen szüntette meg a kormánytisztviselői jogviszonyát.
- [21] Az a körülmény, hogy a megállapított tényállás egyes - nem perdöntő - bizonyítékokkal nem, vagy nem teljes mértékben áll összhangban, nem minősül jogsértésnek, mivel a tényállás az összes bizonyíték egybevetése alapján nem tekinthető okszerűtlennek. Nem jelenti a mérlegelés okszerűtlenségét, ha a bíróság egyes

bizonyítékoknak másokkal szemben nagyobb jelentőséget tulajdonít, ha azt megfelelően megindokolja (BH 2001.301.)

- [22] Ezen túl az alperes felülvizsgálati kérelmében megsértett anyagi jogszabályhelyet nem jelölt meg, így a tényállás esetleges módosítása esetén sem lett volna lehetőség - a Pp. 272. § (2) bekezdésére is figyelemmel - a felülvizsgálat kérelemben megjelölt indítvány teljesítésére.
- [23] Mindezekre figyelemmel a Kúria a jogerős közbenső ítéletet jogszabálysértés hiányában a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [24] A peresztes alperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni a felperes felülvizsgálati eljárásban felmerült költségét, míg a felülvizsgálati eljárási illetéket az alperest megillető személyes illetékmentességre figyelemmel a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.
- [25] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2018. június 6.

. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Dr. Tánczos Rita s.k. előadó bíró, Dr. Tálné dr. Molnár Erika s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

bírósági ügyintéző